

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 121/23
23.3.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, чланова већа, у парници тужиле АА, из ..., чији је пуномоћник Небојша Радосављевић, адвокат из Младеновца, улица Краља Александра Обреновића број 72/24, против туженог ББ, из ..., ради измене одлуке о старатељству, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Младеновцу П 318/21 од 8.12.2022. године, исправљене и допуњене решењем истог суда П 318/21 од 23.1.2023. године, у седници одржаној дана 23.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Младеновцу П2 318/12 од 08.12.2022. године, исправљена и допуњена решењем истог суда П2 318/21 од 23.01.2023. године у ставу другом изреке.

Образложење

Побијаном пресудом, исправљеном и допуњеном наведеним решењем, ставом првим изреке, одбија се тужбени захтев тужиле којим је тражила да се измени пресуда Основног суда у Младеновцу П2 100/19 од 15.03.2019. године на тај начин што ће се заједничко малолетно дете ВВ, ЈМБГ ..., поверити на самостално вршење родитељског права мајци, АА из ..., а пребивалиште мајке ће се сматрати пребивалиштем детета, као и да се обавезе тужени ББ из... да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне ВВ плаћа месечно износ од 6.000,00 динара за текући месец, почев од дана доношења пресуде, па убудуће, док за то постоје законски разлози, уплатом на текући рачун мајке, као неоснован. Ставом другим изреке усваја се евентуални тужбени захтев тужиле и мења пресуда Основног суда у Младеновцу П2 100/19 од 15.03.2019. године у ставу другом изреке, па се уређује модел одржавања личних односа малолетне ВВ са мајком АА из ... на тај начин што ће малолетна ВВ проводити сваки уторак у трајању од два сата са мајком, с тим да ће је мајка преузимати након вртића и враћати на адресу

оца, те сваки други викенд од петка након вртића до недеље у 18,00 часова, када ће је враћати оцу, а оне недеље када дете не борави код мајке, мајка ће је узимати уторком и четвртком у трајању од два сата на тај начин што ће је преузимати након вртића и враћати на адресу оца, затим сваки други рођендан детета, сваки други државни и верски празник, дан крсне славе мајке, 7 дана зимског распуста и 20 дана летњег и то два пута по 10 дана у јулу и августу месецу. Ставом трећим изреке одређује се да у преосталом делу пресуда Основног суда у Младеновцу П2 100/19 од 15.03.2019. године остаје непромењена. Ставом четвртим изреке обавезује се тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 78.000,00 динара.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је у ставу другом изреке, из свих законских разлога прописаних одредбом чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку.

Тужиља је благовремено одговорила на жалбу.

Трошкове другостепеног поступка нису тражили и определили.

Испитујући правилност пресуде у ожалбеном делу на основу овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП ("Службени гласник РС" бр.72/11, 55/14, 87/18 и 18/20) у вези члана 202 Породичног закона-ПЗ ("Службени гласник РС", бр. 18/05, 72/11, 6/15) Апелациони суд је оценио да жалба туженог није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл.374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Супротно жалбеним наводима приликом доношења ожалбене одлуке о евентуалном тужбеном захтеву тужиље није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл.374 став 2 тачка 12 ЗПП-а јер изрека није у супротности са изведеним доказима, а дати су јасни и довољни разлози како у односу на чињеничне закључке, тако и на примењене прописе, због чега се њена законитост и правилност могу са сигурношћу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Младеновцу П2 100/19 од 15.03.2019. године, ставом првим изреке заједничко малолетно дете парничних странака ВВ, рођена ...2017. године у ..., поверена је на самостално вршење родитељског права оцу, а пребивалиште детета је одређено на адреси оца. Ставом другим уређен је модел одржавања личних односа малолетне ВВ са мајком, овде тужиљом, тако што ће малолетна ВВ проводити са мајком сваки уторак и недељу од 12,00 – 15,00 часова, на тај начин што ће мајка преузимати дете испред куће оца у 12,00 часова и враћати је у породицу оца у 15,00 часова. Ставом трећим обавезана је тужиља да на име свог дела доприноса за издржавање заједничке малолетне ћерке плаћа месечно износ од по 6.000,00 динара за текући месец почев од 01.03.2019. године, па убудуће, док за то постоје законски разлози.

Пресудом Основног суда у Младеновцу СПК 140/19 од 10.09.2019. године, тужени је оглашен кривим што је дана 07.06.2018. године применом насиља угрозио спокојство и телесни интегритет ванбрачне супруге, на тај начин што је након краће

вербалне расправе пришао оштећеној и задао јој више удараца отвореном шаком у пределу лица и нанео јој лаке телесне повреде, чиме је извршио кривично дело насиље у породици, те је осуђен на казну затвора у трајању од једне године, коју ће издржавати у просторијама у којима станује. Против тужиље вођен је кривични поступак за недавање издржавања, који је завршен одбацивањем кривичне пријаве, јер је тужиља исплатила све заостале рате.

Током овог поступка странке су све боље функционисале у погледу сарадње око детета уз повремене несугласице, како између тужиље и туженог, тако и између тужиље и мајке туженог. Тужиља је мимо одлуке суда виђала малолетно дете у договору са мајком туженог, а дана 03.12.2022. године мајка туженог пријавила је тужиљу ПС Младеновац за насиље, те јој је изречена мера забране и контактирања и забране приласка мајци туженог и малолетној ВВ у трајању од 30 дана, која је истекла. Тужиља је запослена као ... у ... и прва смена јој траје од 06,00 – 13,00 часова. Тужени је такође у ванбрачној вези из које има малолетну ћерку стару шест месеци.

Првостепени суд је, имајући у виду да је Центар за социјални рад у свом налазу и мишљењу, као и допунском налазу навео да нема услова за измену одлуке о вршењу родитељског права, јер малолетна ВВ од рођења живи у породици оца, да је отац родитељ који самостално врши родитељско право, као и да малолетна ВВ има високо инвестиране односе са оцем и члановима његове породице, који му пружају помоћ и подршку, да има сталност места становања, да је најјачу емотивну везу остварила са оцем и његовом мајком, те да је тужени мотивисан да самостално обавља родитељско право, да то чини од када је тужиља отишла из куће туженог, да је дете доби 5 година, као и да би је измештање из породице оца засигурно пореметило и психички и емоционално, закључио да је у најбољем интересу малолетне ВВ да остане у породици оца, те одбио тужбени захтев тужиље да се малолетна ВВ њој повери на самостално вршење родитељског права.

Међутим, одлучујући о евентуалном тужбеном захтеву којим је тужиља тражила проширење одржавања личних контаката са мал. дететом, првостепени суд је имао у виду да је тужиља особа која се од малих ногу налази на евиденцији центра (прво због развода њених родитеља, а касније због честих захтева родитеља тужиље за изменом одлуке, те због пријава како ње, тако и њеног оца и брата, због поремећених породичних односа, а од 2014. године због поремећених породичних односа са туженим, а касније и због поверавања заједничког детета ње и туженог), те која је, након напуштања породичне заједнице са туженим у којој је такође од туженог трпела насиље, успела да организује свој живот, нађе стално запослење и дом, те оформи нову породицу, као и да је сада мајка још једне малолетне девојчице о којој се брижно стара, те је, ценећи и изречену меру забране приласка мајци туженог и мал. ћерци, прихватајући ужи начин одржавања личних односа из допунског мишљења центра од 04.11.2022. године, оценио да су се стекли услови за измену одлуке овог суда П2 100/19 од 15.03.2019. године у погледу начина одржавања личних контаката са мал. дететом, јер је показала велики напредак у односу на раније донету пресуду, усталила и организовала свој живот, те обзиром да је евидентиран напредак у односу између мајке и малолетне ВВ, при том указавши и да је евидентно да тужиља мора више порадићи на односу са својом ћерком, као и са туженим и породицом туженог, те наћи начин да своје незадовољство изрази на други начин, а не вербалним сукобима са туженим и

константним пријавама туженог полицији.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је предложени модел, тренутно најадекватнији породичним приликама родитеља малолетне кћи странака, те у најбољем интересу малолетног детета, те одлучио као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 61 Породичног закона.

Супротно жалбеним наводима туженог, чињенице битне за одлуку утврђене су правилно и у довољној мери и на тако утврђено чињенично стање, правилно је примењено материјално право. Првостепени суд је са дужном пажњом, и супротно наводима жалбе туженог, у најбољем интересу малолетне кћи странака у складу са одредбом члана 6 и 266 Породичног закона, уредио начин одржавања личних односа тужиље и њихове заједничке малолетне кћи.

Једно од најважнијих права детета чији родитељи не воде заједнички живот јесте његово право да одржава личне односе са оним родитељем са којим не живи заједно. Наведено право је прокламовано и чланом 9 став 3 Конвенције о правима детета (ратификована Законом о ратификацији "Службени лист СФРЈ" - Међународни уговори, бр. 15/90,"Службени лист СРЈ" - Међународни уговори, бр. 4/96, 2/97) сагласно којој државе чланице поштују право детета које је одвојено од једног или оба родитеља да одржава личне односе и непосредне контакте са оба родитеља на сталној основи, осим ако је то у супротности са најбољим интересима детета.

У конкретном случају у најбољем интересу је малолетне кћерке странака, и по ставу овог суда, да она има квалитетне односе са оба родитеља, те да тужиља, као родитељ, треба да поступа са пуном одговорношћу према својој малолетној ћерки, али да и тужени, као родитељ коме је поверено самостално родитељско право, треба да поступа са пуном одговорношћу према својој малолетној ћерки и прихвата, омогућава, па и подстиче одржавање њених личних контаката са мајком тужиљом, што ће детету обезбедити базични и неопходни осећај да је вољена, посебно јер се ради о девојчици. Стога чињеница да ће се односи малолетне кћи странака са мајком тужиљом одвијати на начин како је то усвојено, у мањем обиму од стране првостепеног суда на основу допунског мишљења од 04.11.2022. године, не може да поремети психичку стабилност ни здравље детета, али може да допринесе њеном задовољству, емоционалној и социјалној сигурности и здравом одрастању, што тужени, као одговоран родитељ мора прихватити, јер је то у њеном најбољем интересу.

Није основано указивање у жалби туженог да за начин на који је првостепени суд уредио виђање тужиље са малолетним дететом, нису дати јасни разлози, јер је првостепени суд за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге прихватајући стручно мишљење радника Центра за социјални рад, који су се укључили у анализу спорне породичне ситуације, имајући у виду генезу насиља коју је тужиља трпела од свог детињства, али и њен напредак и стабилизацију, те посебно имајући у виду да је контакт прво уређен привременом мером, те праћен од стране Центра, као и да ниједна околност током тог поступка није указивала да за овакав начин одржавања личних контаката који ће проводити малолетна заједничка кћи са мајком, постоји сметња у понашању тужиље или у њеним родитељским компетенцијама нити у евентуалној опасности од стреса који би због продужења времена и провођења квалитетног односа

са мајком у дужој сатници створило последице у психи детета, старог 5 година.

Поред тога, првостепени суд је ценио најновију меру забране контактирања и забране приласка свекрви и ћерки ВВ у трајању од 30 дана, због које је управо, приликом доношења ожалбене одлуке, како је то јасно наведено у разложима, прихватио допунско мишљење од 04.11.2022. године, којим је смањен обим виђања тужиље и малолетне ВВ у односу на допунско мишљење од 18.10.2022. године, те су жалбени наводи, којима се указује да приликом доношења одлуке ова привремена мера није цењена, супротни стању у списима и као такви неосновани.

Неосновано се жалбом туженог оспорава и стручност образложења мишљења органа старатељства које је првостепени суд прибавио у поступку, сходно својој обавези из члана 270 Породичног закона. Стручно мишљење је дато на основу опсервације контаката мајке и малолетног детета, а с обзиром да тужени у току поступка није оспоравала налаз и стручно мишљење органа старатељства, правилно је првостепени суд прихватио стручно мишљење органа старатељства. Правилност оваквог закључка првостепеног суда није доведена у сумњу тврдњом туженог у жалби да овакав начин одржавања контаката може бити на штету здравља и психофизичког развоја мал. детета. Интерес малолетног детета је да расте и развија се у здравој средини, окружено пажњом и љубављу, које ће јој у наредном периоду пружити отац, али за њен развој и правилан психофизички развој правилно је првостепени суд оценио да је потребно да се начин одржавања односа малолетног детета са мајком промени и да ово представља адекватну постепену промену у циљу зближавања малолетног детета са мајком.

Правилност оваквог закључка првостепеног суда није доведена у сумњу тврдњама туженог у жалби да малолетно дете трпи страх од тужиље, као и да одбија да је виђа, имајући у виду дат налаз и мишљење. Супротно жалбеним наводима Градски центар за социјални рад је од почетка био укључен у цео поступак по тужби тужиље, те је по налазу и мишљењу органа старатељства од 27.12.2021. године и донето решење о привременој мери са проширеним моделом виђања, који је примењиван у трајању од 3 месеца и којим је малолетно дете, супротно жалбеним наводима туженог, почело да ноћи код мајке у њеном породичном домаћинству. Градски центар за социјални рад је у даљем току поступка донео и допунски налаз и мишљење из кога је очигледно да је виђање по привременој мери дало резултате, обзиром да је малолетна ВВ почела да ноћи код мајке, те да је успостављен блиски однос малолетне ВВ и мајке, те је одлучено да се прошири модел виђања, тако да малолетна ВВ проводи сваки други викенд са мајком од петка након вртића до недеље у 18,00 часова, када ће је враћати оцу и у тој недељи када дете не спава код мајке понедељком у трајању од 3 сата, оне недеље када дете не борави код мајке да је мајка узима уторком и четвртком у трајању од 3 сата, затим сваки други рођендан детета, сваки други државни и верски празник, дан крсне славе мајке, 10 дана зимског распуста и 20 дана летњег и то два пута по 10 дана у јулу и августу.

Стога наводи жалбе туженог да је одлука донета на штету здравља и психофизичког развоја малолетне ВВ није основана, обзиром на обимну и дуготрајну опсервацију стручног тима ГЦСР Одељење у Младеновцу.

Супротно жалбеним наводима туженог, околност да је тужиља поднела тужбу како би се њој поверило самостално родитељско право над малолетном ВВ, те како би се проширио лични однос, управо говори да је тужиља заинтересована да поправи свој однос са малолетним дететом. У погледу изречене мере забране приласка о њој се тужиља у присуству туженог изјаснила на рочишту одржаном дана 08.12.2022. године, наведену меру је првостепени суд оценио, а она је истекла дана 05.01.2023. године, те је тужиља, како је то навела у одговору на тужбу, своје право на виђање малолетне ВВ већ остварила за викенд 13.01. - 15.01.2023. године, када је дете ноћило код мајке.

Приликом одлучивања о основаности жалбе туженог, Апелациони суд је имао у виду и друге жалбене наводе, али како они нису били од утицаја на законитост и правилност првостепене одлуке нити су могли да доведу до другачије одлуке, не образлаже их посебно, сагласно овлашћењу из чл.396 став 1 и 2 ЗПП-а у вези члана 202 Породичног закона.

Са свега изложеног, на основу овлашћења из члана 390 ЗПП-а у вези са чланом 202 Породичног закона, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић